
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ

Ο βιβλιογραφικός οδηγός για τη μελέτη των νέων κοινωνικών κινήματων, που παρουσιάζεται παρακάτω, δε φιλοδοξεί να συμπεριλάβει το σύνολο της ολοένα και αυξανόμενης, διεθνούς και ελληνικής, βιβλιογραφίας για το ζήτημα. Αποτελεί, απλώς, ένα χρήσιμο εργαλείο για τον/την ερευνητή/τρια που επιθυμεί να γνωρίσει τις κύριες τάσεις τόσο στο επιστημονικό πεδίο της Πολιτικής Κοινωνιολογίας όσο και στο εσωτερικό των «νέων κοινωνικών κινήματων». Για την ευχερέστερη χρήση του οδηγού παραθέτουμε πρώτα τη γενική βιβλιογραφία περί «κοινωνικών κινήματων», και ακολουθούν κατά σειρά οι βιβλιογραφικές αναφορές περί του «φεμινιστικού» και του «οικολογικού κινήματος», που είναι τα σημαντικότερα τόσο από πλευράς μαζικότητας όσο και από πλευράς θεωρητικής συνεισφοράς στην Πολιτική Επιστήμη.

Α. ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΤ., «Αναζητώντας στρατηγική ή ταυτότητα: Ζητήματα θεωρίας των κοινωνικών κινήματων», στην *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 86, Αθήνα 1995, σ. 83-113.
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΤ., «Η οικονομική λογική της συλλογικής δράσης. Μετα-ηθικά επιχειρήματα σε έναν μη ηθικό κόσμο» στην *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 7, Αθήνα, Μάρτιος 1996.
- BERRY, J.M., «Citizen Groups and the Changing Nature of Interest Group Politics in America», στο *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, τόμ. 528, Ιούλιος 1993, Sage Publications Inc., σ. 30-41.

* Ο Θανάσης Τσακίρης είναι φοιτητής μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών Πολιτικής Επιστήμης και Κοινωνικής Θεωρίας Πανεπιστημίου Αθηνών.

- COHEN, JEAN L., «Strategy of Identity: New Theoretical Paradigms and Contemporary Social Movements», στο *Social Research*, τόμ. 52, No. 4, χειμώνας 1985, σ. 663-716.
- DALTON, R.J. - KUECHLER, M. (επιμ.), *Challenging the political order*, Polity Press, Cambridge 1990.
- ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ, Ν., *Κουλτούρα, νεωτερικότητα και πολιτική κουλτούρα*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1989.
- ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ, Ν., «Κόμματα “νέας πολιτικής”: Πολιτικές και πολιτιστικές ορίζουσες», στην *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 1, Αθήνα 1993, σ. 90-120.
- EYERMAN, RON. - JAMESON, ANDREW, *Social Movements*, Polity Press, Cambridge 1991.
- FERRAROTI, F., «Social Movements in Western Europe», στο *Politics, Culture and Society*, τχ. 1 (1), 1987, σ. 47-61.
- GAMSON, WILLIAM, «The Strategy of Social Protest», Dorsey, Homewood, Ill. 1975.
- HABERMAS, J., «New Social Movements», στο *Telos*, τχ. 49, 1981.
- HARDIN, RUSSEL, *Collective Action*, Johns Hopkins University Press, Baltimore, Λονδίνο 1982.
- HARRE, R., «Some Reflections on the Concept of Social Representation», στο *Social Research*, τόμ. 51, No. 4, 1984.
- HEBERLE, R., «Social Movements», Appleton-Century-Crofts, Νέα Υόρκη 1951.
- HERSEY, M.R., «Citizens' Groups and Political Parties in the United States», στο *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, τόμ. 528, Ιούλιος 1993, Sage Publications Inc., σ. 142-156.
- INGLEHART, RON., *The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles among Western Publics*, Princeton University Press, Princeton 1977.
- INGLEHART, H., «Post Materialism in an Environment of Insecurity», στο *The American Political Science Review*, τχ. 75 (4), 1981, σ. 880-900.
- JENKINS J.C. - KLANDERMANS, B. (επιμ.), *The politics of social protest*, UCL Press, Λονδίνο 1995.
- KITSCHOLT, H., «Social Movements, Political Parties and Democratic Theory», στο *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, τόμ. 528, Ιούλιος 1993, Sage Publications Inc., σ. 13-29.
- MCCARTHY, J. - MAYER, ZALD, «Resource Mobilization and Social Movements: A Partial Theory», στο *American Journal of Sociology*, τχ. 82, Μάιος 1977.
- MELUCCI, A., «The New Social Movements: A Theoretical Approach», στο *Social Science Information*, τχ. 19, 1980.
- MELUCCI, A., «Ten Hypotheses for the Analysis of New Movements», στο

- D. Pinto, *Contemporary Italian Sociology*, Cambridge University Press, Cambridge 1981, σ. 173-194.
- MELUCCI, A., «The Symbolic Challenge of Contemporary Movements», στο *Social Research*, τόμ. 52, No. 4, 1985, σ. 794-818.
- MELUCCI, A., «Social Movements and the Democratization of Everyday Life», στο J. Keane, (επιμ.), *Civil Society and the State*, Verso, Λονδίνο 1988.
- MELUCCI, A., «An End to Social Movements?», στο *Social Science Information*, τόμ. 23, 1990, σ. 819-835.
- OFFE, C., «New Social Movements: Challenging the Boundaries of Institutional Politics», στο *Social Research*, τόμ. 52 (4), 1985, σ. 817-868.
- OLSON, MACUR, *The Logic of Collective Action*, Harvard University Press, Cambridge, Ma. 1965.
- PAKULSKI, J., *Social Movements: The Politics of Moral Protest*, Longman Chesire, Μελβούρνη 1991.
- PERROW, CHARLES, «The Sixties Observed», στο Mayer Zald - J. McCarthy (επιμ.), *The Dynamics of Social Movements*, Winthrop, Cambridge 1979.
- POGUNTKE, TH., «New Politics and Party Systems: The Emergence of a New Type of Party?», στο *West European Politics*, τχ. 10 (1), 1987, σ. 76-88.
- ROHRSCHEIDER, ROB., «Impacts of Social Movements on European Party Systems», στο *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, τόμ. 528, Ιούλιος 1993, Sage Publications Inc., σ. 157-170.
- ROOTES, C.A., «Social Movements - An Overview and Prospects», στο *Social Alternatives*, τόμ. 6 (4), Νοέμβριος 1987.
- ROOTES, C.A., «The Future of the "New Politics": A European Perspective», στο *Social Alternatives*, τχ. 8 (4), 1990, σ. 7-12.
- ROOTES, C.A., «Theory of Social Movements: Theory for Social Movements?», στο *Philosophy and Social Action*, τχ. 16 (4), 1990, σ. 14-22.
- SHAIKO, R.G., «Greenpeace U.S.A.: Something Old, New, Borrowed», στο *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, τόμ. 528, Ιούλιος 1993, Sage Publications Inc., σ. 88-100.
- SCOTT, ALAN, *Ideology and the New Social Movements*, Unwin Hyman, Λονδίνο 1990.
- TILLY, CH., *From Mobilization to Revolution*, Random House, Νέα Υόρκη 1978.
- TILLY, CH., «Models and Realities of Popular Collective Action», στο *Social Research*, τόμ. 52, No. 4, 1985, σ. 717-748.
- TOURAINÉ, ALAIN, *The Post-Industrial Society*, Wilwood House, Λονδίνο 1971.
- TOURAINÉ, ALAIN, *La Voix et le Regard*, Seuil, Παρίσι 1978.
- TOURAINÉ, ALAIN, *Anti-Nuclear Protest*, Cambridge University Press, Cambridge 1983.

- TOURAINE, ALAIN, «An Introduction to the Study of Social Movements», στο *Social Research*, τόμ. 52, No. 4, χειμώνας 1985, σ. 749-788.
- WILSON, JOHN, *Introduction to Social Movements*, Basic Books, Νέα Υόρκη 1973.

Β) ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

- ΑΒΔΕΛΑ, Ε., «Ιστορία των γυναικών, ιστορία του φύλου, φεμινιστική ιστορία: Μεθοδολογικές διεργασίες και θεωρητικά ζητήματα μιας εικοσαετίας», στο *Δίνη*, τχ. 6, 1993, σ. 12-30.
- ΑΘΑΝΑΣΑΤΟΥ, Γ., «Η επανεμφάνιση φεμινιστικών διεκδικήσεων στη μεταδικτατορική Ελλάδα και η άσκηση πολιτικών του κράτους», στο Κ. Σπανού (επιμ.), *Κοινωνικές διεκδικήσεις και κρατικές πολιτικές*, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα 1995.
- ALLEN, A., *Uneasy Access: Privacy for Women in a Free Society*, Rowman and Allanheld, Totowa, N.J. 1988.
- ΒΑΡΙΚΑ, Ε., «Επανίδρυση ή επιδιόρθωση της δημοκρατίας; Το αίτημα της ισόρροπης αντιπροσώπευσης των φύλων», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ. 56, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 1995, σ. 42-58.
- ΒΑΡΙΚΑ, Ε., «Αντιμέτωπες με τον εκσυγχρονισμό των θεσμών: Ένας δύσκολος φεμινισμός», στο Ε. Λεοντίδου - S.R. Ammer, *Η Ελλάδα των γυναικών: Διαδρομές στο χώρο και στο χρόνο, Εναλλακτικές Εκδόσεις/Γαία 1*, Αθήνα 1992.
- BARRETT, M., *Women's Oppression Today: The Marxist/Feminist Encounter*, Verso, Λονδίνο 1988.
- DE BEAUVOIR, S., *The Second Sex*, Penguin, Harmondsworth 1972.
- BASNETT, S., *Feminist Experiences: The Women's Movement in Four Cultures*, Allen Unwin, Λονδίνο 1986.
- BENHABIB, S. - DRUCILLA C. (επιμ.), *Feminism as Critique: On the Politics of Gender*, University of Minnesota Press, Minneapolis 1987.
- BOUCHIER, D., *The Feminist Challenge*, Macmillan, Λονδίνο 1983.
- BRADSHAW, JAN (επιμ.), *The Women's Liberation Movement: Europe and North America*, Pergamon Press, Elmsford, Νέα Υόρκη 1982.
- BROUGHTON, J., «Women's Rationality and Men's Virtues», στο *Social Research*, τχ. 50/3, 1983, σ. 597-642.
- BROWN, B., «Feminisms», στο R. Bellamy, *Theories and Concepts of Politics*, Manchester University Press, Manchester 1993.
- BRYSON, V., *Feminism Political Thought: An Introduction*, Macmillan, Basingstoke 1992.
- BUCKLEY, M. - ANDERSON, M., *Women, Equality and Europe*, Macmillan Press, Λονδίνο 1988.

- BULBECK, CH., *One World Women's Movement*, Pluto, Λονδίνο 1988.
- BUNCH, CH. - NANCY, M. (επιμ.), *Class and Feminism*, Diana Press, Baltimore 1974.
- CHARVET, J., *Feminism*, J.M.Dent and Sons, Λονδίνο 1982.
- COCKS, J.E.L., *The Oppositional Imagination: Feminism, Critique and Political Theory*, Routledge, Νέα Υόρκη 1989.
- COLLINS, PATRICIA HILL, *Black Feminist Thought*, Unwin Hyman, Sydney and Wellington, Λονδίνο 1990.
- CONNELL, R.W., *Gender and Power*, Polity Press, Cambridge 1987.
- COOLE, D., *Women in Political Theory*, Wheatsheaf, Sussex 1988.
- COTT, N., *The Grounding of Modern Feminism*, Yale University Press, New Haven και Λονδίνο 1987
- DAVIS, ANG., *Women, Culture and Politics*, The Women's Press, Λονδίνο 1990.
- DIETZ, M., «Citizenship with a Feminist Face: The Problem with Maternal Thinking», στο *Political Theory*, 13/1, 1985, σ. 19-37.
- EISENSTEIN, Z., *The Radical Future of Liberal Feminism*, Longman, Νέα Υόρκη και Λονδίνο 1981.
- EISENSTEIN, Z., *Feminism and Sexual Equality: Crisis in Liberal America*, Monthly Review Press, Νέα Υόρκη 1984.
- EISENSTEIN, H., *Contemporary Feminist Thought*, Unwin Paperbacks, Λονδίνο και Σίδνεϋ 1984.
- ELSHTAIN, J.B., *Public Man, Private Woman: Women in Social and Political Thought*, Princeton University Press, Princeton N.J. 1981.
- EVANS, J. - HILLS, J. (επιμ.), *Feminism and Political Theory*, Sage, Λονδίνο 1986.
- FIRESTONE, SH., *The Dialectic of Sex*, The Women's Press, Λονδίνο 1979.
- FREEMAN, JO., *The Politics of Women's Liberation*, Longman, Νέα Υόρκη και Λονδίνο 1975.
- FRIEDAN, B., *The Feminine Mystique*, Penguin, Harmondsworth 1963.
- GREEN, K., *The Woman of Reason: Feminism, Humanism and Political Thought*, Polity Press, Cambridge 1995.
- GREER, GE., *The Female Eunuch*, Paladin, Λονδίνο 1971.
- HUMM, M., *Feminisms: A Reader*, Harvester Wheatsheaf, Hertfordshire 1992.
- IRIGARAY, L., «This Sex Which is Not One», στο E. Marks - De Courtirron (επιμ.), *New French Feminisms*, Harvester, Brighton 1993.
- JAGGAR, A., *Feminist Politics and Human Nature*, Harvester, Brighton 1983.
- KENNEDY, E. - MENDUS, S., *Women in Western Political Philosophy*, Wheat-sheaf Books, Brihgton 1987.
- KITTAY, E. - MEYERS D., *Women and Moral Theory*, Rowman and Moral Theory, Savage, Md., 1987.
- KLEIN, E., *Gender Politics*, Harvard University Press, Cambridge Mas. 1987.

- KOURANY, A. - STERBA, P.J. - TONG, R. (επιμ.), *Feminist Philosophies, Theories and Applications*, Harvester Wheatsheaf, Hertfordshire 1990.
- MACKINNON, CATH., *Feminism Unmodified: Discourses on Life and Law*, Harvard University Press, Cambridge Ma 1987.
- LOVENDUSKI, J. - RANDALL, V., *Contemporary feminist politics*, Oxford University Press, Οξφόρδη 1993.
- MILLETT, K., *Sexual Politics*, Virago, Λονδίνο 1985.
- MITCHELL, J., *Women's Estate*, Penguin, Harmondsworth 1971.
- MOI, T., *French Feminist Thought: A Reader*, Basil Blackwell, Οξφόρδη 1987.
- NICHOLSON, L. (επιμ.), *Feminism/Postmodernism*, Routledge, Νέα Υόρκη και Λονδίνο 1990.
- OKIN, S.M., *Justice, Gender and the Family*, Basic Books, Νέα Υόρκη 1990.
- OKIN, S., *Women in Western Political Thought*, Princeton University Press, Princeton N.J. 1979.
- ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ ΜΑΛΟΥΤΑ, Μ., «Γυναίκες και Πολιτική/Γυναίκες και Πολιτική Επιστήμη: Η ανάπτυξη μιας φεμινιστικής πολιτολογικής θεώρησης», στην *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 65, Αθήνα 1987.
- ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ ΜΑΛΟΥΤΑ, Μ., «Γυναίκες και Πολιτική: Η πολιτική φυσιογνωμία των Ελληνίδων», Εκδ. Gutenberg, Αθήνα 1992.
- ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ ΜΑΛΟΥΤΑ, Μ., «Για το φεμινισμό της κρίσης: Από τη διαφορά των φύλων στη(ν) (πολυποικίλη) γυναικεία υποκειμενικότητα» στο *Δίνη*, τχ. 8, 1995-1996.
- PATEMAN, C., *The Sexual Contract*, Polity Press, Λονδίνο 1970.
- PATEMAN, C., *The Disorder of Women*, στο *Ethics*, τχ. 91/1, 1980, σ. 20-34.
- PATEMAN, C. - GROSS, E. (επιμ.), *Feminist Challenges: Social and Political Theory*, Allen Unwin, Λονδίνο 1986.
- PATEMAN, C. (επιμ.), *Equality, Difference, Subordination*, Polity Press, Λονδίνο 1990.
- PHILIPPS, A. (επιμ.), *Feminism and Equality*, Blacwell, Οξφόρδη 1987.
- PHILIPPS, A., *Engendering Democracy*, Polity Press, Λονδίνο 1990.
- PHILIPPS, A., *Democracy and Difference*, Polity Press, Cambridge 1993.
- RICH, AD., *Of Women Born: Motherhood as Experience and Institution*, Virago, Λονδίνο 1977.
- RICHARDS, J.R., *The Sceptical Feminist*, Penguin, Harmondsworth 1982.
- ROWBOTHAM, SHELIA - SEGAL, LYNNE - WAINRIGHT, HILARY, *Beyond the Fragments*, Merlin, Λονδίνο 1979.
- RUDDICK, S., *Maternal Thinking: Towards a Politics on Peace*, Beacon Press, Βοστώνη 1989.
- SARGENT, L. (επιμ.), *The Unhappy Marriage of Marxism and Feminism: A Debate on Class and Patriarchy*, Pluto, Λονδίνο 1986.
- SPENDER, D., *Women of Ideas (and what men have done to them)*, Ark, Λονδίνο 1983.

- SPENDER, D., *Man Made Language*, Routledge and Kegan Paul, Λονδίνο 1985.
- STAMIRIS, E., «The Women's Movement in Greece», στο *New Left Review*, τχ. 158, 1986.
- SUNSTEIN, C.R., *Feminism and Political Theory*, The University of Chicago Press, Chicago 1992.
- THRELFALL, M. (επιμ.), *Mapping the women's movement*, Verso, Λονδίνο 1996.
- TONG, R., *Feminist Thought: A Comprehensive Introduction*, Westview Press, Boulder, Colo. 1989.
- VOGEL, L., *Marxism and the Oppression of Women*, Pluto, Λονδίνο 1983.
- WEEDON, CHR., *Feminist Practice and Poststructural Theory*, Basil Blackwell, Οξφόρδη 1987.
- YOUNG, I.M., *Polity and Group Difference: A Critique of the Ideal of Universal Citizenship*, στο *Ethics*, τχ. 99/2, 1989, σ. 250-274.
- ΨΑΡΡΑ, Α., «Φεμινισμός: Η λέξη, ο χρόνος, οι σημασίες», στο *Δίμη*, τχ. 6, 1993, σ. 31-54.

Βασικά άρθρα που αφορούν το φεμινισμό ως κοινωνικό-πολιτικό κίνημα και ως ιδεολογία, περιλαμβάνονται στα τεύχη του φεμινιστικού περιοδικού *Δίμη*: 1/1986, 2/1987, 3/1988, 4/1989, 5/1990.

Γ) ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

- ATKINSON, AD., *Principles of Political Ecology*, Belhaven Press, Λονδίνο 1991.
- BOOKCHIN, MUR., *Towards an Ecological Society*, Black Rose Books, Montreal 1980.
- ΒΟΪΚΛΗΣ, Γ., *Οικολογισμός, Εναλλακτικές Εκδόσεις: Οικολογική Σκέψη* 6, Αθήνα 1992.
- ΒΟΪΚΛΗΣ, Γ., *Το κοινωνικό πρόβλημα στο σύγχρονο καπιταλισμό: Μαρξισμός και Οικολογία*, Εκδόσεις Νέα Αριστερά, Αθήνα 1976.
- BRAMWELL, AN., *Ecology in the 20th Century: A History*, Yale University Press, New Haven και Λονδίνο 1989.
- ΓΕΩΡΓΑΡΑΚΗΣ, Ν.Γ., «Οικολογία και οικολογισμός στη Γαλλία: Πολιτισμική έκφραση μιας ιδεολογίας», στην *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 61, Αθήνα 1986.
- CALLENBACH, ERN., *Ecotopia*, Pluto, Λονδίνο 1978.
- CAPRA, F., *The Turning Point*, Flamingo, Λονδίνο 1985.
- CARSON, R., *Silent Spring*, Houghton-Mifflin, Βοστώνη 1962.
- DEMERTZIS, NIC., «Green Movement and Green Party in Greece», Paper presented to the ECPR Workshop «Europe: The Green Challenge», Colchester, 23-28 Μαρτίου 1991.

- ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ, ΜΠ., «Οικολογικό και σοσιαλιστικό κίνημα: Συγκρίσεις και προοπτικές», στο συλλογικό έργο, *Το οικολογικό κίνημα στην Ελλάδα*, Εκδ. Μετά τη βροχή, Αθήνα 1987, σ. 160-171.
- DOBSON, A., *Green Political Thought*, Routledge, Λονδίνο 1990.
- DOMINICK, R., *The Roots of the Green Movement in the United States and West Germany*, στο *Environmental Review*, τόμ. 12, No. 3, Fall 1988, σ. 1-30.
- ECKERSLEY, R., *Environmentalism and Political Theory: Toward an Eco-centric Approach*, UCL Press, Λονδίνο 1992.
- ELLIOT, R.- GARE, A., *Environmental Philosophy*, Open University Press, Milton Keynes 1983.
- FOREMAN, D. - HAYWOOD, B. (επιμ.), *Ecodefence: A Field Guide to Monkeywrenching*, New Ludd Books, Tuscon 1989.
- ΛΟΥΛΟΥΔΗΣ, Α., «Κοινωνικές διεκδικήσεις: Από την προστασία του περιβάλλοντος στην πολιτική οικολογία», στο συλλογικό έργο *Το οικολογικό κίνημα στην Ελλάδα*, Εκδ. Μετά τη βροχή, Αθήνα 1987, σ. 8-21.
- LUKE, T., «The Drams of Deep Ecology», στο *Telos*, τχ. 76, 1988, σ. 65-92.
- McKIBBEN, B., *The End of Nature*, Penguin, Harmondsworth 1990.
- MEADOWS, D., *The Limits to Growth*, Pan, Λονδίνο 1983.
- MERCHANT, CAR., *The Death of Nature*, Wildwood House, Λονδίνο 1980.
- ΜΟΔΙΝΟΣ, Μ., «Η οικολογία ως πολιτική: Ορισμένα θεωρητικά ζητήματα», στο συλλογικό έργο *Το οικολογικό κίνημα στην Ελλάδα*, Εκδ. Μετά τη βροχή, Αθήνα 1987, σ. 188-193.
- MOPEN, E. - ΡΟΜΠΕΝ, Ζ., κ.ά., *Η οικολογικοποίηση της σκέψης*, Εναλλακτικές Εκδόσεις: Οικολογική Σκέψη 2, Αθήνα 1991.
- NAESS, ARNE, *Ecology, Community and Lifestyle*, Cambridge University Press, Cambridge 1989.
- O'RIORDAN, T., *Environmentalism*, Pion, Λονδίνο 1981.
- PARKIN, S., *Green Parties: An International Guide*, Heretic Books, Λονδίνο 1988.
- PEPPER, D., *The Roots of Modern Environmentalism*, Crook Helm, Beckenham 1984.
- PLANT, JUD., *Healing the Wounds*, Green Print, Λονδίνο 1989.
- ROBINSON, M., *The Greening of British Party Politics*, Manchester University Press, Manchester 1992.
- SCHUMACHER, E.F., *Small is Beautiful*, Abacus, Λονδίνο 1973.
- ΣΠΑΝΟΥ, ΚΑΛ., «Διοικητικά Δίκτυα για την Πολιτική του Περιβάλλοντος», στο *Περιβάλλον και Δίκαιο*, τόμ. 1, 1994, σ. 95-124.
- ΣΠΑΝΟΥ, ΚΑΛ., «Οι απαρχές της πολιτικής του περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Η δυναμική της πολιτικο-διοικητικής ατζέντας στη διάρκεια της δικτατορίας», στο Σπανού Καλ. (επιμ.), *Κοινωνικές Διεκδικήσεις και Κρατικές Πολιτικές*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα 1995, σ. 223-286.

- ΣΧΙΖΑΣ, Γ., «Οικολογία και Αριστερά», στο συλλογικό έργο *Το οικολογικό κίνημα στην Ελλάδα*, Εκδ. Μετά τη βροχή, Αθήνα 1987, σ. 194-219.
- ΣΧΙΖΑΣ, Γ., *Πόλη, Φύση και Κοινωνία*, Εναλλακτικές Εκδόσεις: Οικολογική Σκέψη 3, Αθήνα 1991.